

РОЗВИТОК ФІНТЕХ-ДОДАТКІВ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ РИНОК

¹Державний податковий університет

Анотація: Стаття присвячена дослідженню сучасного стану та тенденцій розвитку фінтех-додатків, їх впливу на традиційний банківський бізнес та фінансовий ринок в цілому. Проаналізовано найбільш поширені види фінтех-додатків, такі як PayPal, Bank of America Mobile Banking, Prosper, Mint, Binance, eToro, Lemonade та інші. Переваги фінтех-додатків полягають у зручному інтерфейсі, спрощеному доступі до фінансових послуг, зниженні бар'єрів входу на ринок та фінансовій доступності для широкого кола користувачів. Досліджено тенденції розвитку фінтех-індустрії, такі як персоналізація послуг, використання штучного інтелекту та машинного навчання, інтеграція API, хмарні технології та децентралізація. Відзначено, що розвиток фінтех-додатків сприяє трансформації фінансового ринку, роблячи його більш доступним, зручним та ефективним. пропонуючи інноваційні рішення та можливості для споживачів та бізнесу.

Ключові слова: фінтех, цифрові додатки, фінансові послуги, цифровізація, фінансовий сектор.

Abstract: This article explores the current state and development trends of fintech applications, their impact on traditional banking, and the financial market as a whole. The most common types of fintech applications, such as PayPal, Bank of America Mobile Banking, Prosper, Mint, Binance, eToro, Lemonade, and others, are analyzed. The advantages of fintech applications include user-friendly interfaces, simplified access to financial services, reduced barriers to market entry, and financial accessibility for a wide range of users. The study examines the development trends of the fintech industry, such as service personalization, the use of artificial intelligence and machine learning, API integration, cloud technologies, and decentralization. It is noted that the development of fintech applications contributes to the transformation of the financial market, making it more accessible, convenient, and efficient by offering innovative solutions and opportunities for consumers and businesses.

Keywords: fintech, digital applications, financial services, digitalization, financial sector..

Вартість глобального ринку фінтех оцінюється приблизно в 133,84 млрд дол США у 2022 р. та зростає до 556,8 млрд дол США до 2030 року, стверджується у дослідженні ринку Vantage. Експерти прогнозують, що світовий ринок розширюватиметься протягом цього періоду зі зведеним річним темпом зростання (CAGR) у 19,5%. Цифрові інвестиції залишаться найбільшою категорією із загальною вартістю транзакцій майже 112,90 млрд дол. У 2024 р. кількість користувачів у всьому світі, які використовують цифрові платежі, досягла 5,62 млрд. До 2027 р. Statista очікує, що понад 7 мільярдів користувачів будуть використовувати цифрові платежі. Загальна вартість транзакцій на ринку цифрових платежів сягне майже 9,5 млрд доларів. Згідно з даними TheBrainyInsights, з 2022 по 2030 рік світова фінтех-індустрія досягне 936,51 мільярда доларів США, а річний темп її зростання становитиме 26,2% [1].

Користувачі фінтех поділяються на чотири основні категорії: банки (B2B рішення); корпоративні клієнти цифрових банків; користувачі послуг бізнес-клієнт (B2C); фізичні особи (як кінцеві споживачі більшості послуг). Фінтех-бізнеси бувають різних типів, і групуються відповідно до галузей, у яких працюють їхні клієнти. Прикладами можуть слугувати онлайн-платежі (включаючи платіжні програми P2P/P2M); інтернет-банкінг; програми кредитування; програми для особистих фінансів і бюджету; криптовалютні гаманці та біржі; інвестування в власний капітал; страхові рішення; платіжні шлюзи; краудфіндингові платформи; онлайн платежі [2].

Найбільш поширені онлайн-платежі або цифрові платежі – додатки, які дозволяють здійснювати безпечні та миттєві транзакції лише кількома дотиками на смартфоні або покликанням на комп'ютері. Такі програми, як PayPal, Venmo та Cash App, не лише революціонізували однорангові транзакцій (P2P) між друзями, але й дозволили компаніям легко приймати онлайн-платежі.

Хоча онлайн-платежі та перекази забезпечують третину світового доходу фінтех сектора, найбільшим попитом користуються банківські послуги, при цьому вельми популярними є цифрові

додатки, що дозволяють користувачам інвестувати у дорогі акції з меншими сумами грошей. Забезпечуючи зручний інтерфейс і усуваючи традиційні бар'єри входу, програми для інвестування в капітал демократизували фондовий ринок, заохочуючи ширшу участь і фінансову доступність, що вже вплинуло на світові фінансові ринки. Відповідно спостерігається витіснення традиційного банківського бізнесу фінтех-додатками, які насичують ринок фінансових послуг і мають вищу прибутковість завдяки автоматизації надання та використання фінансових послуг. Банки створюють фінтех-додатки для своїх клієнтів, оскільки цифровий банкінг перетворився на дуже практичну альтернативу для керування клієнтськими даними як для споживачів, так і для банківського персоналу.

Серед платіжних фінтех-додатків одним з найбільших функціональних є PayPal. Це платіжна платформа із інтуїтивно зрозумілим інтерфейсом і підтримкою різних методів оплати та валют. Вона дозволяє легко здійснювати безпечні транзакції та здійснювати покупки в Інтернеті. Можливість прив'язати свою кредитну картку та банківські рахунки до рахунку PayPal спрощує процес, роблячи його зручним інструментом як для фізичних осіб, так і для бізнесу. Інтеграція PayPal із інтернет-магазинами та його позиціонування як бажаного методу оплати на багатьох платформах електронної комерції роблять його найкращим вибором для онлайн-платежів у світі [2; 3].

Мобільний банкінг Bank of America є одним із найпопулярніших банківських додатків у США, пропонуючи широкий спектр фінансових послуг, що задовольняють потреби великої клієнтської бази. Завдяки зрозумілому інтерфейсу користувача, можливостям переказу коштів, доступу до інформації про кредитні картки, депозиту чеків та додатковим функціям, доступним дистанційно, екосистема Bank of America є прикладом успішного фінтех-додатку для традиційних банківських установ.

Особливістю цифрового додатку Prosper є його інноваційна модель P2P-кредитування, яка безпосередньо з'єднує позичальників та інвесторів. Таке рішення революціонізувало сегмент кредитування, відокремивши додаток від традиційних кредиторів та зробивши його привабливим варіантом для людей, які хочуть позичити або інвестувати в сфері кредитування.

Mint є популярним додатком для бюджетування. Його основна перевага – це здатність пропонувати цілісне бачення фінансового стану своїх користувачів. Автоматична категоризація та нагадування про рахунки спрощують управління фінансами, а інформативні діаграми та графіки додатка надають цінну інформацію про моделі витрат. Моніторинг кредитного рейтингу Mint також допомагає користувачам своєчасно отримувати інформацію про свій кредитний стан.

Провідна криптовалютна біржа у світі, Binance, набула популярності завдяки широкому вибору цифрових активів та надійним заходам безпеки. Платформа є ідеальним варіантом як для початківців, так і для досвідчених трейдерів криптовалютою завдяки спектру торгових пар, розширеним інструментам для побудови графіків та доступу до унікальних крипто-монет.

eToro вирізняється своєю інноваційною функцією соціальної торгівлі та одним із найзручніших для початківців навчальних інструментів. Соціальний аспект програми допомагає початківцям навчатися на прикладі стратегії успішних трейдерів. Зручний інтерфейс eToro та широкий спектр фінансових інструментів забезпечують йому широке коло клієнтів.

Lemonade використовується в страховій індустрії завдяки унікальному підходу, пропонуючи широкий спектр рішень для орендарів, домовласників та страхування домашніх тварин (останні навіть мають додатковий додаток). Простий та інтуїтивно зрозумілий інтерфейс дозволяє користувачам отримати персоналізовану пропозицію та придбати страхове покриття за лічені хвилини без бюрократичних перешкод.

Stripe є одним із провідних платіжних додатків, що забезпечує безпечні та безперебійні онлайн-транзакції для бізнесу будь-якого розміру. Платформа дозволяє компаніям приймати різні методи оплати, включаючи кредитні/дебетові картки, цифрові гаманці та міжнародні платежі. Концентрація Stripe на системах запобігання шахрайству та безпеці даних, у поєднанні з гнучкими послугами на основі підписки забезпечує йому першість для підприємств у сфері електронної комерції.

На відміну від традиційних краудфіндингових платформ, Patreon дозволяє творцям отримувати постійну фінансову підтримку від своїх користувачів в обмін на ексклюзивний контент, винагороди та доступ за лаштунками. Його акцент на розвитку відносин між творцями контенту та шанувальниками вирізняють перетворюють його у ключову платформу для сучасної економіки творців.

Мобільні банківські додатки є найбільш важливою частиною сегмента. Ці програми, надані як традиційними банками, так і необанками, пропонують різні фінансові послуги, від перевірки балансу рахунків та історії транзакцій до переказу коштів, оплати рахунків і навіть віддаленого внесення чеків.

З розвитком мобільного банкінгу клієнти тепер можуть керувати своїми фінансами в реальному часі звільняючись від обмежень фізичних банківських відділень і надаючи можливість легко здійснювати мобільні платежі.

Позики, управління грошима та заощадження — це персональні послуги, які є основою цифрового кредитно-депозитного ринку Цей сегмент фінтех, безпосередньо пов'язаний з особистими фінансами, допомагає клієнтам і домогосподарствам приймати фінансові рішення та складати бюджет. Депозитно-кредитний фінтех розвинув послуги «купуй зараз, плати потім» і мікрокредитування, які дозволяють користувачам оплачувати продукти, розділяючи ціну на кілька платежів. Інші програми, такі як LendingClub або Prosper, спрощують однорангове кредитування, коли окремі кредитори можуть безпосередньо позичати гроші позичальникам без залучення традиційних фінансових установ [4].

Нині для клієнтів доступні онлайн позики через альтернативні джерела кредитування замість складних процедур у звичайних фінансових установах. Крім того, додатки для кредитування використовують вдосконалені алгоритми та машинне навчання для оцінки кредитоспроможності, що робить процес запозичення швидшим і менш бюрократизованим як для фізичних осіб, так і для малих підприємств. Як альтернативний варіант фінансування, додатки для кредитування значно розширили доступ до кредитів для незабезпечених верств населення, сприяючи фінансовій доступності та стимулюванню економічного зростання.

Ключову роль у цифрових фінансових активах відіграють криптовалюти гаманці та біржі, дозволяючи користувачам безпечно зберігати, керувати та торгувати різними криптовалютами. З одного боку, традиційні гаманці, такі як Coinbase або Ledger Nano S, пропонують користувачам прямий доступ і контроль над цифровими активами. З іншого боку, криптовалюти біржі, такі як Kraken або Binance, надають платформи для купівлі, продажу та торгівлі криптовалютами з іншими користувачами або проти фіатних валют [5].

Ці додатки сприяли зростанню популярності криптовалют як нового класу активів, що дозволяє пересічним громадянам інвестувати та брати участь в екосистемі децентралізованого фінансування (DeFi). Blockchain як найкращий приклад DeFi, покликаний захищати криптовалютні транзакції і майже виключають маніпуляції даними. На фондовому ринку набули поширення також фінансові технології, особливо інвестиційні програми і платформи, такі як Robinhood, eToro або E*TRADE. Ці інвестиційні програми пропонують торгівлю без комісії або за низькими витратами, дозволяючи особам легко купувати та продавати акції та інші інструменти акцій. Вони надають ринкові дані в реальному часі, аналітичні інструменти та освітні ресурси, що розширює можливості інвесторів.

Таким чином, завдяки таким технологіям як персоналізація, розширена аналітика, штучний інтелект, машинне навчання, інтеграція API, хмарні технології та децентралізація, відкриваються нові можливості для безпечних цифрових транзакцій, індивідуальних фінансових пропозицій. Нові технології, зміна уподобань користувачів та еволюція нормативного середовища формують тенденції та нові функції фінтех-додатків. Це забезпечує динамічний і швидкий розвиток Фінтех-індустрії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Fintech Technologies Market Outlook – 2030 Global Opportunity Analysis and Industry Forecast, 2021-2030. Sep 2021. URL: <https://www.alliedmarketresearch.com/fintech-technologies-market>.
2. Aldasoro, I, S Doerr, L Gambacorta, R Garratt and P Koo Wilkens. The tokenisation continuum. *BIS Bulletin*, no 72. 2023. URL: <https://www.bis.org/publ/bisbull72.pdf>.
3. Fintech App Development: Trends, Features, and Perspective By ELITEX Team. Technology. <https://elitex.systems/blog/fintech-app-development/>
4. Market Researcher Report. The Brainy Insights. 2024. <https://www.thebrainyinsights.com/report/fintech-market-12704>.
5. В'язовий С. М. FINTECH в Україні: шлях до інноваційного майбутнього безготівкових розрахунків. Економіка та суспільство. Випуск # 54 / 2023 DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-36>.

Дюк Ростислав Ігоревич, аспірант кафедри фінансових ринків та технологій, Державний податковий університет, Ірпінь, e-mail: rostyslav.dyuk@gmail.com

Dyuk Rostyslav Ig., postgraduate student of the Department of Financial Markets and Technologies, State Tax University, Irpin, e-mail: rostyslav.dyuk@gmail.com